

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/104/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320201252
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6320201252.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti K., A., nar. XX.XX.XXXX a W., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny I., deti otca A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. I., B., J.D.A. XXX/XX a matky P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. I., B., J.D.A. XXX/XX, t.č. I., Z. XX, v zastúpení JUDr. Editou Sarvašovou, advokátkou Advokátska kancelária Brezno, Boženy Němcovej 1, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva ich rodičov, takto

rozhodol:

I. Súd u p r a v u j e výkon rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva rodičov tak, že maloletý A. K., nar. XX.XX.XXXX a maloletý W. K., nar. XX.XX.XXXX . sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti otca.

II. S účinnosťou od 17.06.2020 je matka p o v i n á prispievať na výživu maloletých detí na každého zo synov po 30,- Eur mesačne a s účinnosťou od 01.11.2020 na maloletého A. 80,- Eur mesačne a na maloletého W. 70,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám ich otca.

III. Za obdobie od 17.06.2020 do 24.11.2020 vznikol matke dlh na zročnom výživnom na maloletého A. vo výške 82,58 Eur a na maloletého W. vo výške 72,58 Eur; tento dlh je matka p o v i n á zaplatiť k rukám otca maloletých detí do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

IV. Matka je o p r á v n e n á s maloletým A. a maloletým W. sa stýkať na čas do rozvodu manželstva :
- v nepárny kalendárny týždeň od piatku od 15:00 hod. do nedele do 19:00 hod.,
- počas Vianoc každý rok od 25.12. od 13:00 hod. do 02.01. nasledujúceho roka do 19:00 hod.,
- počas jarných prázdnin každý rok od pondelka vyhlásených prázdnin Ministerstvom školstva Slovenskej republiky od 13:00 hod. do nasledujúceho piatka do 19:00 hod.,
- cez leto od 15.07. od 13:00 hod. do 31.07. do 19:00 hod. a od 15.08. od 13:00 hod. do 31.08. do 19:00 hod. tak, že v určený čas matka maloletých synov prevezme pred bydliskom otca a po zrealizovanom styku v určený čas matka maloletých synov otcovi odovzdá pred jeho bydliskom.

V. Otec je p o v i n ý maloletých synov pripraviť na styk s matkou a matke styk s maloletými deťmi umožniť.

VI. Obidvom rodičom maloletých detí, maloletému A. a maloletému W. súd u k l a d á výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny I..

VII. Vo zvyšku sa návrh otca z a m i e t a .

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 17.06.2020 sa otec maloletých detí domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k nim na čas do rozvodu tak, aby obidvaja synovia jemu boli zverení do osobnej starostlivosti a ich matka aby bola zaviazaná prispievať na nich výživným po 100,- Eur mesačne. Svoj návrh odôvodňuje tým, že maloleté deti pochádzajú z manželstva, ktoré je neusporiadané. Matka maloletých detí opustila spoločnú domácnosť a maloleté deti zostali v jeho starostlivosti. Matka je v styku len s mladším synom a to telefonicky.

2. Dňa 16.07.2020 matka maloletých detí súdu doručila písomné vyjadrenie k návrhu otca, v ktorom uviedla, že zo spoločnej domácnosti sa odsťahovala pre dlhodobé nezhody, odišla od manžela ale nie od maloletých detí. Adresu jej terajšieho pobytu pozná otec maloletých detí, nakoľko ju maloletý syn W. navštevuje. Sama podávala návrh na rozvod manželstva, v ktorom navrhla na čas po rozvode syna A. zveriť do osobnej starostlivosti otca a syna W. do jej starostlivosti. Syn A. ju ako matku neuznával ani keď s ním žila v spoločnej domácnosti, teraz jediné čo od nej potrebuje sú peniaze, momentálne od nej žiada 603,80 Eur na kúpu hracieho volantu ku PC. Tvrdenie otca, že sa sám stará o synov sa nezakladá na pravde. Syn W. ju navštevuje, chodí s ním na logopédiu, keď je pri nej chodí s ním plávať, snaží sa čas strávený s ním venovať hlavne jeho potrebám. Jedným z dôvodov prečo synov nenavštevuje na adrese trvalého pobytu je strach z fyzického napadnutia zo strany otca maloletých detí. Tiež jej syn A. povedal do telefónu, že ďalej od brány do domu ju nepustí. Do 30.06.2020 pracovala ako asistentka v Ama Trade Slovakia, s.r.o. s čistým mesačným zárobkom od 300,- do 350,- Eur. V uvedený deň skončila pracovný pomer zo zdravotných dôvodov. Od 01.07.2020 je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v I., ešte nemá rozhodnutie o priznaní podpory v nezamestnanosti. Finančne jej vypomáha jej priateľ. Navrhuje, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný, nakoľko sa 15 rokov o deti riadne starala, s maloletým W. má pevný citový vzťah, sú v osobnom aj v telefonickom kontakte. Maloletý W. jej povedal : "mamina do rozvodu budem chodiť ku tebe ale vrátim sa späť ku otcovi aby ti nerobil problémy".

3. Dňa 06.08.2020 otec maloletých detí doručil súdu repliku k vyjadreniu matky k jeho návrhu. Uviedol, že matka maloletých detí opustila spoločnú domácnosť z vymysleného dôvodu, v skutočnosti má známosť. Ona nebude robiť slúžku deťom. Hádky medzi nimi vznikali pre neustále rastúce dlhy a alkoholizmus zo strany matky maloletých detí. Tá sľubovala, že už bude dobre, ale je pravdou, že "ušla" a dlhy zostali. On sa o maloleté deti stará, zároveň chodí do práce a spláca dlhy. Trvá na tom, aby obidvaja synovia jemu boli zverení do osobnej starostlivosti a ich matka aby bola zaviazaná prispievať na nich výživným. Je zarážajúce a zároveň smutné, že matka navrhuje rozdeliť súrodencov.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny I. dňa 15.07.2020 doručil súdu písomnú správu o šetrení pomerov v rodine maloletých detí. V čase šetrenia otec s maloletými deťmi býval v jeho rodinnom dome v L. I.. Pracuje ako živnostník - vodič kamiónu pre spoločnosť Transtav, s.r.o. s mesačným zárobkom cca 1.000,- Eur. Dňa 12.05.2020 matka maloletých detí opustila spoločnú domácnosť. V čase šetrenia bývala v podnájme v I., avšak pracovníckam úradu uviedla, že v blízkej dobe sa bude sťahovať mimo okres I.. V čase šetrenia pracovala v reštaurácii Maxim s mesačným zárobkom 340,- Eur. Za prenájom bytu v I. mesačne platila 380,- Eur, finančne jej vypomáhal priateľ A. T. nar. XX.XX.XXXX.. V tom čase otec s maloletými deťmi navštevoval CPPP, a to s maloletým A. v I. a s maloletým W. v G..

Pracovníčky úradu rodičom maloletých detí odporučili odbornú pomoc v záujme obnovenia spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým dopadom rozpadu manželstva na maloleté deti. Obidvaja rodičia ponuku odbornej pomoci odmietli.

Otec pracovníckam úradu uviedol, že nesúhlasí aby boli maloleté deti rozdelené ako to navrhuje ich matka. Maloletý W. sa nevedel vyjadriť, či by chcel byť radšej s ním, alebo s matkou, brat A. by mu však veľmi chýbal.

Maloletý W. v rozhovore s pracovníčkami úradu uviedol, že nevie s kým by chcel byť. Má rád rovnako matku aj otca. Doma je podľa neho všetko v poriadku. Keď je otec v práci tak sa o nich stará stará mama. On si s mamou telefonuje, aj chodí k nej. S bratom A. sa mama háda keď si telefonujú, lebo on od nej pýta peniaze.

Maloletý A. v rozhovore pracovníckam úradu uviedol, že mama volá len kvôli W.. Tiež dodal, že 20.07.2020 pôjde aj s W. na návštevu k mame po peniaze. Sľubovala mu peniaze na hrací volant, vie,

že to nie je také dôležité, ale myslí si, že si to zaslúži. Tiež uviedol, že nechce aby brat W. odišiel a zároveň sa aj vulgárne vyjadril na adresu matky.

V závere správy sa uvádza, že v starostlivosti o maloleté deti boli zistené nedostatky v napĺňaní emocionálnych potrieb. Absentuje tiež potreba istoty a lásky. Medzi matkou a maloletým A. je vážne narušený vzťah sprevádzaný odporom, odmietaním, až agresivitou zo strany maloletého. Maloletý W. má rovnako rád oboch rodičov a nevie sa vyjadriť, či túži byť viac v starostlivosti matky alebo otca. Prostredie u otca je pre maloleté deti stabilné a bezpečné. V čase šetrenia matka nemá pre maloleté deti vytvorené bezpečné prostredie, v ktorom by zabezpečovala ich potreby pre zdravý všestranný vývin. Bývanie deklaruje ako dočasné a nové bytové pomery, ktoré matka plánuje sú v tom čase neznáme. Fyzické potreby maloletých detí sú napĺňané na primeranej úrovni. V rodinnom prostredí u otca majú vytvorené vhodné podmienky pre pokojný spánok, odpočinok, hru, stravovanie, aj prípravu do školy.

5. Na pojednávaní dňa 24.11.2020 otec maloletých detí súdu uviedol, že trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu. Na čas do rozvodu manželstva s matkou maloletých detí navrhuje, aby obidvaja synovia jemu boli zverení do osobnej starostlivosti s tým, aby ich matka bola zaviazaná prispievať na každého zo synov po 100,- Eur mesačne. Súhlasí zároveň s úpravou styku matky s obidvoma synmi tak ako sa ona domáha v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým synom na čas po rozvode.

6. Kolízny opatrovník uviedol, že v prípade rozvodu a takisto aj do rozvodu navrhuje obidvoch synov zveriť do osobnej starostlivosti otca. Matke navrhuje určiť výživné podľa potrieb detí a jej možností a schopností. Styk matky navrhuje upraviť s obidvoma synmi. Vzhľadom k tomu, že medzi matkou a maloletým A. je narušený vzťah navrhuje, aby súd nariadil výchovné opatrenie a obidvom rodičom a tiež obidvom maloletým deťom nariadil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenskému procesu.

7. Právna zástupkyňa matky maloletých detí súdu uviedla, že manželstvo rodičov maloletých detí neplní svoj účel. Je v záujme maloletých detí aby zostali v starostlivosti otca, aby nemenieli prostredie, v ktorom doteraz žili. Tiež je v záujme maloletých detí, aby sa so svojou matkou stretávali. Pri určení výživného zo strany matky maloletých detí navrhuje, aby súd zväzil príjem matky a tiež jej výdavky, ktoré bude mať aj s cestovaním ohľadom styku s maloletými deťmi.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletých detí, matky maloletých detí, jej právnej zástupkyne, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento stav :

9. Maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré je neusporiadané. Dňa 12.05.2020 matka maloletých detí opustila spoločnú domácnosť.

10. Maloletý A. má 15 rokov. Je zdravý až na to, že má aktuálne problémy s chrbticou, s kĺbami. Teraz chodí k lekárovi na Z., zúčastňuje sa procedúr, ktorých má byť 10. Za každú procedúru dopláca cca 2,50 Eur. Navštevuje 8.ročník Základnej školy v I. na Z. X.. V tomto školskom roku končí povinnú školskú dochádzku, nakoľko jeden ročník opakoval. Vzhľadom k vymeškaniu veľkého počtu hodín škola mu aj v súčasnosti, keď je dištančné vyučovanie, umožnila navštevovať školu na 3 hodiny denne. Cestovné do školy ho vyjde mesačne 20,- Eur. Stravuje sa doma. Má všestranné záujmy, ktoré nie sú finančne náročné. S maloletým W. dobre bratsky vychádza.

11. Maloletý W. má 11 a pol roka. Je zdravý až na to, že má problémy s chrupom. Nosí dioptrické okuliare, má ich už cca 2 roky, zatiaľ sa mu nemenili. Očnú lekárku navštevuje v I. Je žiakom 5.ročníka Základnej školy v L. I. na O.. V súčasnosti do školy nechodí, je dištančné vyučovanie. Ak chodí do školy tak na cestovnom do školy precestuje 20,- Eur mesačne. Stravuje sa v školskej jedálni, kde sa mesačne platí 5,- Eur. Má všestranné záujmy, ktoré nie sú finančne náročné. S bratom A. dobre vychádza.

12. Otec maloletých detí spochybnil, či jeho rodičovský rodinný dom, ktorý bol zrekonštruovaný, patrí do bezpodielového spoluvlastníctva, hypotéku na jeho rekonštrukciu si vybavil ešte pred uzavretím manželstva. Je živnostníkom - vodičom kamiónu. V hrubom mesačne zarobí 1.400,- až 1.500,- Eur, naposledy si fakturoval 1.750,- Eur. Poberá prídavky na obidvoch synov a tiež si na nich vybaví daňový bonus. Popri svojej práci, ktorú vykonáva len na Slovensku sa dokáže postarať o synov, ktorí sú cez deň v škole, večer je už on doma a cez víkendy nepracuje. Je zdravý. Spláca hypotéky aj cez exekútorov, mesačne v rôznej výške 200, 250, naposledy 300,- Eur. Medzi jeho mesačné výdavky patrí inkaso 80,-

Eur, za 3 mobily + televízia 90,- Eur. Na kúrenie kupuje drevo, do roka naň minie 600,- Eur. Vlastní osobné auto Fabia, rok výroby 2000. Nosí dioptrické okuliare, ktorý si kupuje bežne v obchode.

13. Matka maloletých detí tvrdí, že je nemajetná, od 01.11.2020 si ako živnostníčka vybavila prácu pre obchodnú spoločnosť LUNYS, bude vykonávať administratívne práce a počíta, že v čistom mesačne zarobí 800,- Eur. Má zvýšené výdavky so zdravotným stavom, mesačne za predpísané hormóny dopláca 10,- až 20,- Eur. Medzi jej mesačné výdavky spolu s priateľom patrí nájomné vo výške 520,- Eur, televízia a internet 40,- Eur. Za cestovanie hromadnou dopravou v I. mesačne zaplatí 30,- Eur, za mobil 22,- Eur. Má pôžičku ešte za spolužitia s manželom - v Quatre zobrala na pôžičku práčku, chladničku, aj počítač pre syna A., teraz keď bude pracovať pôžičku bude splácať po 60,- Eur mesačne. V čase podania návrhu otcom maloletých detí do 30.06.2020 matka maloletých detí pracovala v spoločnosti Ama Trade Slovakia s.r.o. I., kde za posledných 12 mesiacov dosiahla priemerný čistý mesačný zárobok 371,54 Eur. Dňom 30.06.2020 s touto spoločnosťou skončila pracovný pomer dohodou. Od 01.07.2020 bola nezamestnaná. Od 28.10.2020 jej Okresný úrad Brezno, odbor živnostenského podnikania vydal osvedčenie na vykonávanie živnosti : administratívne služby.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

15. V zmysle § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia.

16. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí.

17. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

18. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

19. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

20. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

24. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú za odôvodnenej potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

27. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

29. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť od dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä :

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

31. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa súd môže uložiť maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

32. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

33. Podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov, alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné a administratívne opatrenia.

34. Podľa čl. 5 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo v iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce v súlade s miestnymi zvyklosťami alebo zákonných zástupcov či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

35. Podľa čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

36. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

37. Podľa čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni.

38. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho dotýka a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu jeho príslušného orgánu a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

39. Dohovor o právach dieťaťa prijal valné zhromaždenie OSN dňa 20.11.1989, pre územie Slovenskej republiky nadobudol platnosť dňa 06.02.1991, je uverejnený pod č. 104/1991 Zb.

40. Podľa čl. 10 základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

41. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

42. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že otec maloletých detí podal návrh odôvodnene, nakoľko od 12.05.2020 nežije v spoločnej domácnosti s matkou maloletých detí, táto v uvedený deň spoločnú domácnosť opustila a odsťahovala sa. Odvtedy obidvaja maloletí synovia sú v starostlivosti otca. S matkou sa stýka maloletý W.. Medzi matkou a maloletým A. nie je dobrý vzťah.

43. Súd vyhovel návrhu otca a obidvoch synov mu na čas do rozvodu zveril do osobnej starostlivosti. S tým súhlasila aj matka maloletých detí, ktorá súdu uviedla, že si svoj protinávrh rozmyslela, má za to, že je v záujme obidvoch synov aby boli v osobnej starostlivosti u otca, v prostredí, v ktorom vyrastali doteraz. S takouto úpravou rodičovských práv a povinností súhlasil aj kolízny opatrovník.

44. Súd zaviazal matku prispievať na výživu maloletých synov a to od podania návrhu otcom maloletých detí, t.j. od 17.06.2020 po 30,- Eur mesačne a od 01.11.2020 na maloletého A. po 80,- Eur mesačne a na maloletého W. po 70,- Eur mesačne, a to vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám otca maloletých detí.

Pri určení výživného súd prihliadol jednak k odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj k možnostiam, schopnostiam ich otca, s prihliadnutím na možnosti a schopnosti ich matky. Možnosti

matky maloletých detí súd vyhodnotil tak, že do 30.06.2020 bola zamestnaná s priemerným čistým mesačným zárobkom 371,54 Eur, zamestnanie skončila zo subjektívnych dôvodov dohodou. Z takéhoto minimálneho zárobku súd jej určil výživné na každého zo synov po 30,- Eur mesačne. Matka maloletých detí si v októbri 2020 vybavila živnostenské oprávnenie a od 01.11.2020 vykonáva práce pre spoločnosť LUNYS s tým, že dosiahne mesačne 800,- Eur v čistom. Pri posudzovaní možností a schopností matky maloletých detí súd prihliadol aj k tomu, že matka maloletých detí sama sa cítila schopná uzatvoriť nájomnú zmluvu 22.09.2020 na prenájom dvojgarzónky za sumu 520,- Eur mesačne + 40,- Eur za televíziu a internet. Je pravdou, že prenajaté priestory má právo spolu s ňou užívať aj jej priateľ A. T., nar. XX.XX.XXXX., ktorý jej aj finančne vypomáha.

45. Za obdobie od 17.06.2020 do dňa vyhlásenia rozhodnutia (24.11.2020) mala matka na výživu maloletého A. prispieť výživným 213,- Eur (aliquotná časť za jún 13,- Eur + 4 mesiace x 30,- Eur + 80,- Eur za november) a na maloletého W. 203,- Eur (aliquotná časť za jún 13,- Eur + 4 mesiace x 30,- Eur + 70,- Eur za november). Za uvedené obdobie matka na každého zo synov prispela sumou 130,42 Eur (aliquotná časť za jún 12,74 Eur + 4 mesiace x 29,42 Eur). Rozdiel v uvedených sumách na maloletého A. vo výške 82,58 Eur a na maloletého W. vo výške 72,58 Eur predstavuje dlh na zročnom výživnom. Vzhľadom na zistené pomery všetkých účastníkov súd zaviazal matku tento dlh zaplatiť k rukám otca maloletých detí do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

46. Súd zároveň upravil aj styk matky s maloletými synmi a to v zmysle jej návrhu vo veci zn. 8P/101/2020 s tým rozdielom, že v nepárny kalendárny týždeň upravil styk so začiatkom od 15:00 hod. a nie od 13:00 hod. ako sa matka domáhala. Podľa súdu je reálnejší začiatok styku o 15:00 hod. kedy obidvaja synovia už budú zo školy doma a tiež bude z práce doma ich otec, ktorý má povinnosť synov na styk s matkou pripraviť a matke styk so synmi umožniť.

47. Vzhľadom najmä na problémový vzťah medzi matkou a maloletým A. súd v záujme zdravého vývoja maloletých detí uložil výchovné opatrenie tak, že obidvom rodičom ako aj obidvom maloletým uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny I..

48. Vzhľadom k tomu, že otec maloletých detí sa domáhal vyššieho výživného, súd jeho návrh vo zvyšku zamietol. V možnostiach a schopnostiach matky maloletých detí nie je aby na ne prispievala výživným po 100,- Eur mesačne.

49. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani také skutočnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov považoval za spravodlivé. Takejto náhrady trov konania sa ani jeden z účastníkov nedomáhal.

50. Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;

súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica. Návrh sa podáva elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára zverejneného na web sídle ministerstva alebo návrh možno podať prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora.